

ขั้นตอนการขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

การขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามีขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดโดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา เอกสารและรายละเอียดการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์จะมีความคล้ายคลึงกับการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และอนุสิทธิบัตร ในส่วนนี้จะยกตัวอย่างการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ซึ่งผู้ขอรับสิทธิบัตรจะต้องเตรียม 2 ส่วนหลัก ได้แก่

1) การกรอกเอกสารคำขอรับสิทธิบัตรและเอกสารประกอบ

ผู้ขอรับสิทธิบัตรต้องกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประดิษฐ์ เช่น ชื่อการประดิษฐ์ ผู้ขอรับสิทธิบัตร สิทธิชื่อที่อยู่ผู้ประดิษฐ์ ตัวแทน การแสดงสิ่งประดิษฐ์ต่อสาธารณชน วันที่ประกาศโฆษณา คำขอฯ การปรับปรุงพัฒนาสิ่งประดิษฐ์

2) การแสดงถึงการประดิษฐ์

ผู้ขอรับสิทธิบัตรจะต้องเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงถึงการประดิษฐ์ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 รายละเอียดการประดิษฐ์

รายละเอียดการประดิษฐ์เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการพิจารณาออกใบสิทธิบัตร ผู้ขอรับสิทธิบัตรจึงควรเตรียมข้อมูลในส่วนนี้ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายละเอียดการประดิษฐ์

- ✓ อธิบายลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์
- ✓ ระบุสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์
- ✓ ชี้แจงภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้เข้าใจการประดิษฐ์นั้นดีขึ้น และเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบโดยให้ระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ✓ เปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ รัดกุมและชัดเจน
- ✓ อธิบายรูปเขียนแต่ละรูปโดยย่อ
- ✓ ระบุวิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุดที่ผู้เขียนทราบ
- ✓ การประดิษฐ์นั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชย์กรรมได้

2.2 ข้อถือสิทธิ

ข้อถือสิทธิ หมายถึง ขอบเขตหรือลักษณะการประดิษฐ์ที่ต้องสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ ซึ่งเป็นความประสงค์ของผู้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรต้องการให้คุ้มครองต่อการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิเป็นสิทธิในการแสวงหาผลประโยชน์แต่เพียงผู้เดียวของผู้ขอรับสิทธิบัตร หากมีผู้ใดฝ่าฝืนข้อถือสิทธินี้ผู้นั้นจะเป็นผู้ละเมิดสิทธิบัตร ข้อถือสิทธิอาจมีข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการพิจารณาออกใบสิทธิบัตร ผู้ขอรับสิทธิบัตรจึงควรเตรียมข้อมูลในส่วนนี้ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

2.3 บทสรุปการประดิษฐ์ หมายถึง การสรุปสาระสำคัญหรือลักษณะของการประดิษฐ์โดยย่อ จำนวนไม่เกิน 200 คำ ซึ่งได้แสดงไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์

2.4 รูปเขียนของสิ่งประดิษฐ์

เมื่อผู้ขอรับสิทธิบัตรกรอกเอกสารคำขอรับสิทธิบัตร และการแสดงการประดิษฐ์แล้ว จากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอน รวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมในแต่ละขั้นตอน (ถ้ามี) ตามระเบียบที่กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนดไว้ ได้แก่

- การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์
- การตรวจสอบเบื้องต้น
- รายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาและการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอฯ
- คำสั่งของอธิบดีฯ หลังได้รับรายงานผลการตรวจสอบ (ยกเลิกคำขอฯ หรือประกาศโฆษณา)
- การขอเปลี่ยนแปลงคำขอรับสิทธิบัตรเป็นอนุสิทธิบัตร (กรณีผู้ขอรับสิทธิขอเปลี่ยนแปลงไปขอรับอนุสิทธิบัตรแทน)
- การแยกคำขอฯ (กรณียื่นคำขอฯ ที่มีการประดิษฐ์หลายอย่างซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน)
- การตรวจสอบการประดิษฐ์ (ยกเลิกคำขอฯ โดยคำสั่งของอธิบดีฯ หรือการรับจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกสิทธิบัตร)
- การคัดค้านคำขอ (ถ้ามี) คำพิพากษาของศาล (ให้ยกเลิกคำขอฯ หรือ ให้รับจดทะเบียน)

อ้างอิงจาก

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2559). บริการ (สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์). สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2562,

จาก <http://www.ipthailand.go.th/th/patent-001.html>

จรัสศักดิ์ รอดจันทร์. (2555). สิทธิบัตร หลักกฎหมายและแนวปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองการประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.